

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՇԱՆՁՆԵՐԸ

Ֆրանսական գործակալութիւնը տեղեկացնում է, թէ երէկ խորհրդային թերթերի կողմից արւած պահանջները հիմնականում նոր խնդիր չեն շաշափում. 1945 թւի ժաքարին խորհրդային կառավարութիւնը չեղեալ յայտաբարելով խորհրդային և թիւրք բարեկամութեան ու չեղոքութեան դաշնազիրը, նոր գաշնազիր կնքելու համար հետեւել պայմանները գրեց.—

Մոնթըոյի դաշնազիր վերաբննութիւն:

Թիւրքական վարչակարգի փոփոխութիւն՝ ժողովարքական հիմունքներով:

Կարսի և Սրբահանի սահմանների վերաբննութիւն:

Սոյն պահանջով նպատակադրում է հայաստանի կացութիւնը վերականգնել 1921 թւի գլխուոր հազարւթեան համաձայն:

Եթէ սոյն խնդիրը բոլորովին կապ չունենար Դարդանելի Նեղուցների հարցին, թերեւ թիւրքական կառավարութիւնը պատրաստ լինէր այդ ուղղութեամբ բանակցութիւնների մէջ մտնել խորհրդային կառավարութեան հետ. Պատերազմի վախճանի հասնելու պահանջով անզիհամերիկեան կառավարութիւնները հնարաւորութիւն ունեցան շահագրգութիւն ցուցաբերելու Մերձարևելեան խնդիրների լուրջ և այդիսկ պատճառով սրոշ չափով խստացաւ թիւրքական կառավարութեան Խորհրդային Միութեան հանդէպ ըռնած ընթացքը. Այդ օրից երկու կառավարութիւնների յարաբերութիւններն սկսեցին մթագնել աստիճանաբար. Թրդէրի վերջին ապատամբութեան (Սեպտեմբերին) առիթով թիւրքական կառավարութիւնը մի կողմ նետելով իր զիաւուրութիւնները ծածկող թօղը, ոյժեր կենարոնացբեց խընդույալ առարկայ շրջաններում. Թւում էր, որ մռացութեան է արւել յիշեալ հարցը, մինչդեռ պարզւեց, որ արդպէս չէ, այլ՝ սպառում էր պատեհ առիթի, որպէսզի վերացւէր մռացաւթեան քօղը. Դեկտեմբերին ընտամբուլում ծայր աւած հակակոմունիստական ցոյցերը այդ խնդրի նշաններից է. Այս պահուն, երբ Մոռկւայում աարւում են Բըրնս-Բնին. Մոլուով խօսակցութիւնները, խորհրդային մամուլն աբակարգ կարենըութիւն է առիս յիշեալ խնդրին: